

SXEDIO.338

18.1.1957: Ο ΜΑΡΚΟΣ ΔΡΑΚΟΣ ΠΕΦΤΕΙ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΤΗΣ ΣΟΛΕΑΣ ΣΙΝΑ ΟΡΟΣ

Ο Μάρκος Δράκος, αποτελεί μια ξεχωριστή μορφή του αγώνα της ΕΟΚΑ.

Ο Μάρκος Δράκος γεννήθηκε στις **24 Σεπτεμβρίου 1932** στη Λεύκα και σπούδασε στην Εμπορική Σχολή Σαμουήλ στη Λευκωσία.

Ήταν από τα πρώτα μέλη της ΠΕΟΝ, της οργάνωσης νεολαίας που ίδρυσε ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος και μπήκε στις τάξεις της ΕΟΚΑ από πολύ νωρίς.

Την **1η Απριλίου 1955** πήρε μέρος στην επίθεση εναντίον του Ραδιοφωνικού Σταθμού με την ομάδα του.

Ο Κουρέας Παναγιώτης Παπαναστασίου από την Αφάνεια αφηγήθηκε στο "Χρονικό του Αγώνα της ΕΟΚΑ" για την δράση της ομάδας του που τελούσε υπό το Μάρκο Δράκο:

"Την νύκτα της **31ης** Μαρτίου προς την **1η** Απριλίου **1955** τέσσαρες άνδρες υπό την αρχηγία του Μάρκου Δράκου συνεκεντρώθημεν εις οικίαν εν Λευκωσία. Το μεσονύκτιον μας ανακοινώθη ότι την **12.30** π.μ. έπρεπε να επιτεθώμεν εναντίον του Κυβερνητικού Ραδιοσταθμού. Εκινήθημεν αμέσως προς ραδιοσταθμόν, όστις εφρουρείτο υπό ενός Έλληνοσ και ενός Τούρκου, η όλη δε περιοχή ήτο αποκλεισμένη δια συρματοπλεγμάτων. Προσηγγίσαμεν τα συρματοπλέγματα κι ο Δράκος απέκοψε δια ψαλλίδας μέρος τούτων, αμέσως δε όλοι ωρμήσαμεν εντός του κτιρίου. Οι φρουροί εξουδετερώθησαν, το δε τηλεφωνικόν σύρμα απεκόπη. ετοποθετήσαμεν δυναμίτιδα εις διάφορα μέρη του σταθμού, περιεχύσαμεν βενζίνην τα μηχανήματα και ακολούθως εθέσαμεν πυρ. ΑΙ προκληθείσαι εκρήξεις ήσαν εκκωφαντικάί, αι δε ζημίαι ήσαν σημαντικάί".

Ο Δράκος συνελήφθη στις **30** Ιουνίου **1955** και κλείστηκε στο Φρούριο της Κερύνειας απ' όπου δραπέτευσε στις **23** Σεπτεμβρίου του ιδίου χρόνου

μαζί με άλλους **12** συντρόφους του αφού έδεσαν τις κουβέρτες τους και τις μετέτρεψαν σε σχοινί.

Αργότερα συνδέθηκε με τον αρχηγό της ΕΟΚΑ και πήρε μέρος στη μάχη παρά το Μερσινάκι των Σόλων στις **15** Δεκεμβρίου **1955** στην οποία σκοτώθηκε ο σύντροφός του Χαραλαμαπος Μούσκος.

Στην ίδια μάχη συνελήφθησαν επίσης οι σύντροφοι του Ανδρέας Ζάκος και Χαρίλαος Μιχαήλ που καταδικάστηκαν τελικά σε θάνατο και απαγχονίστηκαν.

Τελικά κατέληξε στην περιοχή Καλοπαναγιώτη όπου ηγήθηκε πολλών επιχειρήσεων της ΕΟΚΑ.

Το Γεννάρη του **1957** αναγκάστηκε να εγκαταλείψει την περιοχή και να μετακινηθεί στην περιοχή Σολέας.

Πριν αναχωρήσει με την ομάδα του ο Μάρκος Δράκος έγραφε στο Διγενή:

"Όπως πληροφορήθηκα ψες, τρία μέλη της ομάδας "Κλήμη" συνελήφθησαν πλησίον ή μέσα στο κρησφύγετο τους. Και τα δύο κρησφύγετα τους έχουν ανατιναχθεί. Ο "Κλήμης" με άλλο μέλος του βρισκόταν κατά την ώρα της σύλληψης των πιο πάνω στο χωριό του Καραϊσκάκη. Ειδοποιήθηκε έγκαιρα από σύνδεσμό μας να έλθει στο λημέρι μου και να εγκαταλείψουμε την περιοχή για το φόβο ερευνών, αν τυχόν οι συλληφθέντες ομολογήσουν. Μέχρι της **10ης** (Ιανουαρίου **1957**) μ.μ. δεν ήλθαν και ξεκινήσαμε".

Με το Μάρκο Δράκο αναχώρησαν για την περιοχή Σολέας οι Κώστας Λοΐζου, Τεύκρος Λοΐζου, Νεόφυτος Σοφοκλέους και Σάββας Ταλιαδώρος.

Ο Δράκος κι οι άνδρες του κατευθύνθηκαν προς την περιοχή του χωριού Καλλιάννα κι αργότερα προς το Σινά Όρος όπου έφθασαν στις **15** Ιανουαρίου. Εβρεχε αδιάκοπα κι οι αντάρτες εξαντλημένοι και κατάκοποι ήλθαν την επομένη σε επαφή με τον υπεύθυνο του τομέα καθηγητή Φρίξο Δημητριάδη- ένα παλιό συναγωνιστή και συνεργάτη του στην περιοχή.

Συμφώνησαν να τους προμηθεύσει τσίγγους και άλλα υλικά για να κατασκευάσουν κρησφύγετο.

Στο μεταξύ στις **18** Ιανουαρίου έκαμαν την εμφάνιση τους στην περιοχή μεγάλες δυνάμεις Αγγλων στρατιωτών που άρχισαν έρευνες στις ορεινές περιοχές Αγίου Ιωάννου- Ευρύχου και Κακοπετριάς, ενώ οι αντάρτες άκουσαν από το ραδιόφωνο ότι η Γαλάτα και το Ομοδος είχαν τεθεί υπό κατ' οίκον περιορισμό.

Η ομάδα του Μάρκου Δράκου βρισκόταν εκτός του βρετανικού κλοιού, αλλά ένα επεισόδιο τους έκανε να ανησυχήσουν και να πάρουν την απόφαση ν' αλλάξουν θέση.

Αυτή την μέρα (**18** Ιανουαρίου **1956**) η ομάδα κατευθύνθηκε προς συνάντηση του Φρίξου Δημητριάδη και του αδελφού του Μιχαήλ, που είχαν φορτώσει τους τσίγγους και τις άλλες προμήθειες για τη δημιουργία του νέου τους κρησφυγέτου.

Με το Δράκο είχαν πάει άλλα τρία μέλη της ομάδας ενώ ένα μέλος έμεινε στο χώρο του κρησφυγέτου για να προσέχει από τυχόν επισήμανσή του από τους Αγγλους.

Οι ανησυχίες τους για τις κινήσεις των Αγγλων επιβεβαιώθηκαν σε λίγο γιατί έπεσαν σε αγγλική ενέδρα χωρίς ευτυχώς να υπάρξουν θύματα.

Για το ίδιο επεισόδιο αλλά και για τη συνέχεια αφηγήθηκε επίσης ο Τεύκρος Λοϊζου στο "Χρονικό":

"Στις **7.30** της **18ης** Ιανουαρίου **1957** υπό συνεχή βροχή χαλάζι, κεραυνούς, αστραπές και βροντές, οι πέντε άνδρες ξεκίνησαν για να συναντήσουν τον τροφοδότη τους σε ορισμένο σημείο, ο οποίος θα τους παρέδιδε τσίγγους που του είχαν ζητήσει για στέγαση του λημεριού. Ύστερα από οδοιπορεία **20** λεπτών άκουσαν να βάλλουν εναντίον τους αυτόματα. Βάλλονταν άγρια από άγγλους που ενέδρευαν. Οι **4** άνδρες έπεσαν κατά γης για να προφυλαχθούν και πάρουν θέσεις μάχης, διότι ο πέμπτος παρέμεινε στο λημέρι για να το φυλάγει. Μετά από λίγο απαγκιστρώθηκαν έρποντες και με πολλές προφυλάξεις κατόρθωσαν να επιστρέψουν στο λημέρι ύστερα από πορεία δυο περίπου ωρών."

Στην άλλη πλευρά τους περίμενε ο Δημητριάδης

με τον αδελφό του Μιχαήλ, ο οποίος αφηγήθηκε στο "Χρονικό":

" Στις 18 Ιανουαρίου απόγευμα ενώ επέστρεφα από το Γυμνάσιο πρόσεξα αρκετά στρατιωτικά αυτοκίνητα κατά μήκος της οδού κι υπέθεσα ότι άρχισαν έρευνες στα βουνά από το δρόμο Αγίου Θεοδώρου Σολέας προς Ευρύχου- Κακοπετριά. Όταν έφθασα σπίτι μου ετοίμασα τσίγγους και τρόφιμα και ξεκινήσαμε με τον αδελφό μου για την ομάδα του Δράκου. Οι βροχές ήταν καταρακτώδεις. Επεφτε χαλάζι και φυσούσε δυνατά.

"Προχωρώντας προς τον τόπο της συνάντησης αντιληφθήκαμε ότι υπήρχε στρατός κοντά μας και γι' αυτό εγκαλείψαμε τους τσίγγους και γλυστρίσαμε σιγά, σιγά μέχρι το σημείο της συνάντησης. Η βροχή σταμάτησε. Παρ' όλον ότι αντιληφθήκαμε στρατό, εν τούτοις προχωρήσαμε για να συναντήσουμε το Δράκο και να τον οδηγήσουμε σε ασφαλές μέρος. Δυστυχώς έφυγαν από εκεί 5-10 λεπτά νωρίτερα, όπως πληροφορήθηκα αργότερα. Προχωρήσαμε ακόμη μερικά μέτρα, επαναλάβαμε το σύνθημα, αλλά ήταν μάταια. Στο μεταξύ οι στρατιωτικοί προβολείς ερευνούσαν την γύρω περιοχή κι από την κορυφή του βουνού ακούονταν ριπές αυτομάτων. Με τον αδελφό μου διασπάσαμε σιγά, σιγά τον κλοιό των στρατιωτών και επιστρέψαμε στην Τεμβριά".

Πραγματικά ο Μάρκος Δράκος δεν έμεινε πολύ στην περιοχή με την ομάδα του. Λόγω του κινδύνου που διέτρεχαν από την παρουσία των βρετανών αποφάσισαν να κινηθούν βορειότερα. Κι έτσι αναχώρησαν χωρίς να περιμένουν να συναντηθούν με τον Δημητριάδη.

Προσθέτει ο Τεύκρος Λοΐζου:

" Εκεί ύστερα από εισήγηση του Δράκου κάναμε την προσευχή μας και φάγαμε κάτι πρόχειρο. Μετά αφού προσευχηθήκαμε, ξεκινήσαμε. Ο Δράκος προπορευόταν. Λίγα λεπτά αργότερα ο Δράκος με παρακάλεσε να του τραγουδήσω ένα ύμνο που τον αγαπούσε υπερβολικά. Κι ενώ βαδίζαμε κάτω από βροχή τραγουδούσα με χαμηλή φωνή συνοδευόμενος και από το Δράκο:

Όπου κι' αν στρέψω τη ματιά μου
πάντα εσέ θεέ θα δω
και με το νου και την καρδιά μου
στέκομαι κι' όλο σ' ευλογώ

Σε βλέπω πέρα μες τα δάση
με τα πουλιά που κελαϊδούν
που στα κλαδιά μέσα κρυμμένα
κάθε αυγούλα σε υμνούν

"Η εκκίνηση από το λημέρι έγινε στις **10** το βράδυ. Στις **11** σταματήσαμε να αναπαυθούμε για λίγο. Η βροχή εξακολουθούσε. Μετά από πέντε λεπτά ξεκινήσαμε με κατεύθυνση προς την περιοχή του ποταμού, ο οποίος περνά κάτω από το χωριό Ευρύχου. Τότε ο Κωνσταντίνος Λοΐζου συνέστησε ν' αλλάξει η πορεία και να περάσουμε πάνω από την Ευρύχου. Πράγματι ο Δράκος επέστρεψε κι' ακολούθησε τη νέα γραμμή που υποδείχθηκε.

"Με το Δράκο να προπορεύεται η ομάδα βάδιζε προς τη νέα κατεύθυνση. Μόλις όμως είχαμε προχωρήσει γύρω στα **30** μέτρα, Αγγλοι που ενέδρευαν άρχισαν να βάλλουν εξ επαφής. Ολοι πέσαμε κατά γης κι' ο Δράκος άρχισε να βάλλει εναντίον των Αγγλων. Οι υπόλοιποι, επειδή μπροστά μας και πιο πάνω βρισκόταν ο Δράκος, δεν μπορέσαμε να πυροβολήσουμε. Σε μια στιγμή ο Δράκος σταμάτησε να βάλλει. Τον είδαμε να ξαπλώνει κι' ακούσαμε βαρύ ρόγχο, ο οποίος επαναλήφθηκε δυο με τρεις φορές κι' αμέσως κατόπιν είδαμε το Δράκο τελείως ακίνητο. Το λαμπρό παλληκάρι ήταν νεκρό".

Οι άνδρες του έμειναν καθηλωμένοι για μερικά λεπτά. Μετά κατόρθωσαν τρεις από αυτούς να διαφύγουν συρόμενοι. Εμεινα τελευταίος λόγω της θέσης μου κι' όταν σηκώθηκα ν' αποχωρήσω άκουσα κάποιον Αγγλο να μου φωνάζει "αλτ". Δεν απάντησα ούτε στάθηκα, αλλά φεύγοντας έφθασα στο σημείο στο οποίο βρήκα δυο από τους συντρόφους μου. Επειδή

απουσίαζεν ο τρίτος, αρχίσαμε έρευνες για να τον βρούμε. Και πράγματι ύστερα από πέντε λεπτά τον βρήκαμε. Ηταν ο Κωνσταντίνος Λοΐζου, ο οποίος είχε πληγωθεί στο πόδι. Ο Δράκος είχε δεχθεί στο σώμα του πάνω από **40** σφαίρες. Υστερα από ολιγόλεπτη συνεννόηση βγάλαμε τα παπούτσια και με μεγάλες προφυλάξεις προχωρήσαμε και κατορθώσαμε να φθάσουμε μετά από πεντάωρη πορεία στα Κατύδατα."

Τα μέλη της ομάδας διασκορπίστηκαν κι' αργότερα συνενώθηκαν με την Οργάνωση και συνέχισαν τη δράση τους σε άλλες περιοχές.

Ο Δράκος τάφηκε μαζί με τους άλλους πεσόντες στις Κεντρικές Φυλακές.